

Dečernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), šte. 260

Maribor, sreda 14. novembra 1928

Izhaja razum nedelje in praznikov vsak dan ob 16, uri Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409 Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din	Telefon: Uredn. 440 Uprava 455	Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 Oglaš po tarifu Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica, št. 4
---	-----------------------------------	--

Afera ministra Cvetkovića

MINISTER CVETKOVIĆ HOTEL Z GROŽNJAMI PRISILITI OBLASTNEGA PREDSEDNIKA IN ODBORNIKE V NIŠU K Odstopu. — BRZOJAVNA PRITOŽBA NA NOTRANJEGA MINISTRA.

BEOGRAD, 14. novembra. Predsednik oblastne skupščine v Nišu je poslal notranjemu ministru dr. Korošču sledečo brzojavko, v kateri ga nujno prosi za zaščito pred nasilstvi ministra za vere, dr. Cvetkovića:

»Včeraj je dospel semkaj minister za vere dr. Cvetković in pozval predsednika oblastne skupščine in oblastne odbornike v pisarno velikega župana ter jih skušal na najbolj oduren način prisiliti, da podajo ostavke. V navzočnosti velikega župana in večjega števila oblastnih poslancev mi je zagrozil: »Tako, sedi in podpiši ostavko! Imamo tudi še druge načine, da te k temu prisilimo!« Ko sem se skliceval na zakone, je minister Cvetković zakričal nad mano: »Ni zakonov!« Nato je dal po slugah velikega župana poklicati v pisarno posamezne oblastne odbornike in poslance in jih silil, da naj podpišejo izjavo, s katero se izreka nezaupnica dosedanjemu predsedniku oblastne skupščine. Poslanci so silno ogorčeni in ni izključeno, da pride do preli-

vnanja krvi. Zato zahtevam nujno zaščito pred to diktaturo.« Brzojavko je podpisal predsednik oblastnega odbora in več poslancev.

Vsa afera ima popolnoma politično ozadje. V niškem okrožju se vrši že več let huda borba med pristaši glavnega odbora in pristaši Vukičevića. Dočim imajo Vukičevići v rokah občino Niš, pa je vsa okolica odločno na strani pristašev glavnega odbora radikalne stranke pod vodstvom poslanca Uzunovića. Vukičevići pa bi radi sedaj zagospodarili tudi v oblastnem odboru, ki je v rokah pristašev glavnega odbora in se poslužujejo zato proti njim vseh dopustnih in nedopustnih sredstev.

Afera ministra Cvetkovića je izzvala celo v beograjski politični javnosti, ki je sicer na take dogodke že navajena, veliko pozornost in vse z zanimanjem pričakuje, kaj bo ukrenil sedaj notranji minister proti ministru Cvetkoviću, ki je na tako očiten način kršil obstoječe zakone.

Velika nesreča v Atlantskem morju

ANGLEŠKI PARNIK »VESTRIS« TRČIL OB PEČINO IN SE POTOPIL. — POTNIKI IN POSADKA REŠENI, POGREŠ AJO LE 36 OSEB. — JUNAŠKI RADIO-TELEGRAFIST.

LONDON, 14. novembra. Angleški 10.000 tonski potniški parnik »Vestris«, ki je bil na potu iz Newyorka v Rio de Janeiro ter je imel na krovu 338 oseb in 210 mož posadke, je v bližini obale Virginije v megli zadel v neko pečino. Pojavila se je takoj velika luknja, ki so jo zaman skušali zamašiti. Nesreča je hotela, da so se še nepravilno naloženi tovori pričeli premikati, tako da se je parnik kmalu nasnil na stran in so bila vsa popravljajna dela nemogoča. Kapitan je takoj spoznal kritičen položaj ladje. Radio-telegrafist je oddal celo vrsto klicov na pomoč. Več parnikov, ki so vjeli klice, je odhitelo na kraj nesreče, da priskočijo »Vestrisu« na pomoč. Celih 36 ur je poskušala posadka, da reši ladjo, vendar so bili vsi poizkusi zaman. Ladja je izginila v morske globočine, še predno je došla pomoč. Potniki in posadka so se rešili še pravočasno v rešilne čolne, vendar pa je njihova usoda še neznan. Le radio-telegrafist je junaški vztrajal do zadnjega trenutka in neprestano klical na pomoč, nakar se je potopil z ladjo vred.

Parnik »Vestris« je bil last liverpoolskih brodolastnikov Landsport in Holt.

Sinoči je odšlo v Liverpool poročilo, da so vsi potniki in tudi posadka rešeni. Potnik je vzel na krov japonski tovorni parnik »Okio Maru«. Zadnji se je rešil ladjski kapitan, utonil pa je samo radio-telegrafist.

Druga poročila pa zopet govore, da je bilo mogoče rešiti le del potnikov in posadke. Neka ameriška vojna ladja, dva obalna rušilca in še dva druga parnika, ki so prihiteli na kraj nesreče, so od tamkaj brezžično sporočili, da niso našli nobenega sledu o potapljačem se parniku niti o rešilnih čolnih.

LONDON, 14. novembra. Po najnovejših poročilih, ki so dospela semkaj, so bili razen 36 potnikov in 1 člana posadke vsi ostali rešeni. Utonil je tudi radiotelegrafist, ki je junaški vztrajal na svojem mestu do skrajnosti. Potnike so rešili po en nemški, francoski in ameriški parnik. Kako je pravzaprav nastala katastrofa, še vedno ni pojasnjeno. Splošno se sodi, da je parnik zadel na kako pečino, nakar je udrla voda v notranje prostore in je sledila tudi eksplozija parnega kotla. Parnik »Vestris« se je potopil v par minutah.

Narodna skupščina

BEOGRAD, 14. nov. Današnja seja narodne skupščine je bila zopet jako slabo obiskana. Predsednik je zato odredil poimensko klicanje poslancev in ugotovil, da je navzočih samo 127 poslancev. Vsem ostalim bodo odvzete dnevnice.

Nato je minister za socialno politiko dr. Barić odgovarjal na interpelacijo poslanca Popovića glede podprebivalstva v pasivnih krajih potom zaposlitve pri javnih delih. Minister je naglašal, da znaša finančni efekt tega zakona 120 milijonov. Poslanec Voja Lazić je kritiziral vladni načrt in ga označil za nesprejemljivega, češ da ne predstavlja pravih potreb prebivalstva, temveč samo agitacijsko sredstvo za razne radikalne in demokratske agitatore. Vladna večina je nato zakon sprejela, nakar je bila seja zaključena.

»Daily News« ima Dewey nalog, da natančno prouči gospodarski položaj Rusije in poišče možnosti, pod katerimi bi se mogel ameriški kapital plasirati v Rusiji. Vrh tega bo razpravljaj s sovjetskimi oblastmi o vprašanju ruskih predvojnih dolgov in o jamstvih, da Rusija ne bo izvrševala v Ameriki komunistične propagande. Ako bodo rezultati Deweyevega potovanja ugodni, tedaj se bodo že spomlad pričela oficijelna pogajanja za vzpostavitev diplomatskih odnošajev med obema državama.

700 hiš žrtev lave

RIM, 14. novembra. Minister za javna dela Giuriati je podal na zadnji seji ministrskega sveta poročilo o škodi, ki jo je povzročil izbruh Etna. Nad 700 hiš je postalo žrtev žareče lave, nad 5000 ljudi brez strehe, uničeno pa je 1200 ha zelo plodnega polja. Domneva se, da potrebuje lava še 15—20 dni, predno se bo mogla odtekati v morje. Vsekakor pa je križa že prestana in se ni bati nove katastrofe.

Nevarni kmečki upori v Rusiji

LONDON, 14. novembra. Zadnje dni je prišlo do nevarnih kmečkih uzorov proti sovjetskim funkcionarjem. Kakor poročajo moskovska »Izvestija«, je bilo v spopadih med kmeti in rdečimi gardisti mnogo mrtvih in ranjenih, med drugimi 20 sovjetskih uradnikov. V raznih mestih so kmetje oplenili in zažgali lokale sovjetskih oblasti ter s sekirami in kosami razgnali več shodov, na katerih se je proslavljala revolucija. Upori so se pojavili posebno v gubernijah Kijev, Smolensk in Minsk. Gibanje pa se širi z veliko naglico tudi po drugih pokrajinah in se zdi, da gre za dobro organizirano akcijo bogatejših kmetov, za katerimi se skrivajo privrženci bivšega carskega režima.

BOMBAY, 14. novembra. V provinci Madras je povodenj uničila 8000 hiš. Številni prebivalci so našli smrt v valovih. Poplava je do 75 odstotkov onustošila tudi žetev.

Žrtve hazardistov v Prekmurju

V zadnjem času so se po Prekmurju začele silno širiti hazardne igre, predvsem takozvane »enaindvajset«. Obstojajo cele družbe takih profesionalnih hazardistov, ki hodijo iz kraja v kraj, loveč svoje žrtve in ne odnehajo poprej, dokler jih popolnoma ne oskubijo. Gre za prav čedne vsote, ki hudo vrežejo v meso prizadetih, zlasti, ker so žrtve teh kvartopircev navadno kmetje, pri katerih je pomikanje denarja zelo občutno. Tako je prošli teden zaigral neki znani trgovec iz soboške okolice 10.000 Din, zlato uro in verižico ter baje še enega konja. Dalje je neki poljedelec iz Lucove, ki je delal dve leti v rudniku v Trbovljah kot rudar, da si prisluzi nekaj živino, domov grede pa zakvartajo ves denar, tako, da pridejo domov samo z verigo, a prazno denarnico. Takih in sličnih slučajev bi Vam lahko navedel vse polno, dokaz, kako ljudje nasledajo zapeljivim vabam po eventualnem lahkem »zaslužku«, ker jim žalibog igralska strast tiči preveč v krvi. Opozarjamo naše ljudi, naj se ne dajo premamiti od raznih zapeljivcev ter naj vsakega takega vsiljivca naznanijo orožnikom, ki se sicer trudijo z vso vnemo, da zatro te žalostne pojave, ki že itak neugodno gospodarsko stanje našega kmeta le še povečavajo. Želéli bi, da tudi naša sodišča take goljufive tiče eksemplarično kaznujejo in tako najbolj pomagajo zaježiti to narodno nesrečo.

Da bi se enkrat pošteno mesa najedel! Kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je imel včeraj pred seboj viničarja in hlapca posestnika Zupančiča iz Jarenine. Ko je odšel neko nedeljo gospodar s svojo ženo k maši, sta se njegov hlapec in viničarjev sin dogovorila,

da bi bil sedaj primeren trenutek za obisk gospodarjeve shrambe mesa. Rečeno — storjeno! Med tem ko sta gospodar in gospodinja v jareninski cerkvi častila Boga, je hlapec pristavil k lini hiše lestvo, potisnil nanjo 15letnega viničarjevega sina, ki je urnih krač splezal skozi lino v shrambo in skočil naravnost pred »kiblo«, polno špeha in mesa. Dečkovih pristov so se prijeli štirje lepi kosi svinjskega mesa. Čeprav je bilo meso suvo, sta se spravila hlapec in njegov pajdaš brez odlašanja k bogati pojedini ter si v hlevu bratovsko razdelila obilen plen. Viničarček je pojedel samo en kos, drugega pa je vrgel psu, češ, da je bila svinjina surova in se je je kmalu preobedel. — Ko pa je prišla gospodinja od maše, je stopila naravnost v shrambo, da vzame komad mesa ter ga da kuhat za obed. Obisk dolgoprstežev ji ni ostal prikrit. Ko je stopila pred hlapca, je bil ta še čisto masten od izredne slaščice, tako da mu ni preostalo drugega kot tatvino brez ovinkov priznati. Pred orožniki in na sodišču se je hlapec izgovarjal dosledno samo s tem, da si je že dolgo želel do sitega se najesti mesa. Odkritosrčni posej je dobil primerno zaporno kazen, gospodar pa mu je odpustil in ga bo obdržal v službi. Vrata oziroma okna shrambe bo v bodoče seveda bolje zapiral.

Nesreča pri delu

V tovarni za dušik v Rušah se je delavcu Karlu Kobalé razlila raztopljena smola iz kotla ter ga močno spekla po glavi in po vratu. Ponesrečeni delavec je bil prepeljan v bolnišnico.

Nevarno igranje

Neki deček je vasoval pri ciganih na Teznu in mala ciganska punčka mu je dala pet samokresnih nabojev. Deček je doma te naboje položil na vroč štedilnik ter se z njimi igral. Od vročine je eden od nabojev eksplodiral ter ga ranil po roki. Druge je mati še pravočasno odstranila.

Kralj pri predsedniku francoske republike

PARIZ, 14. novembra. Včeraj dopoldne je kralj Aleksander posetil predsednika francoske republike Doumerguea in ostal pri njem nad eno uro. Čeprav se govori, da gre le za običajni obisk, vendar pa kljub temu poučeni krogi smatrajo, da se je vršil na tem sestanku tudi važen političen razgovor. Popoldne je Doumergue vrnil kralju poset in ostal pri njem pol ure. Prihodnje dni se bo kralj Aleksander sestal tudi z ministrskim predsednikom Poincaréjem in zunanjim ministrom Briandom.

Amerika bo priznala sovjetsko vlado

LONDON, 14. novembra. Oddelni načelnik v finančnem ministrstvu Zedinjenih držav, Dewey, je odpotoval v posebni misli v Rusiji. Kljub vsem demantjem se namreč zatrjuje, da se Zedinjene države resno pripravljajo, da priznajo sovjetsko Rusijo in stopijo z njo v trgovske in diplomatske odnošaje. Po informacijah

Ob desetletnici zadnje črnogorske narodne skupščine

KAKO JE ČRNA GORA VSTOPILA V JUGOSLAVIJO. — NARODNA SKUPŠČINA V PODGORICI. — KAJ JE ČRNOGORCEM POMENILO JUGOSLOVANSTVO.

Maribor, 14. novembra.

Kakor prečanski kraji in v mnogih ozi- rih se hujše je tudi Črna gora pastorek beograjske hegemonije. In vendar je Črna gora že od nekdaj v vsakem oziru krvno najtesnejše združena s Srbijo. Če bi bilo sploh mogoče, da ima kako ljudstvo antipatije do drugega ljudstva, potem je to v tem slučaju popolnoma izključeno. In vendar je Črnogorcem danes težko, jako težko.

Tudi Črna gora je prisrčno želela in navdušeno pozdravljala ujedinjenje v skupno jugoslovansko državo. Ravno sedaj je desetletnica črnogorske narodne skupščine v Podgorici, ki je slovesno proglasila ujedinjenje. O tej narodni skupščini se že dolgo mnogo govori in piše. Eni jo proslavljajo, drugi grajajo, beograjski politični tabor jo pa hkrati omalovažuje in politično do skrajnosti — izkorišča. Težko, da bi bilo še kje v zgodovini s podobno manifestacijo spojeno toliko tragike in težko, da bi se bilo še kje in kedaj vršilo nekaj podobnega tako zelo navdušeno in tako malo — politično.

Črnogorski skupščinarji so se namreč brez vseh pridržkov zjedini s Srbijo ne glede na to, da je bila Črna gora pred svetom ravno tako samostojna stara država kot Srbija. Prevladalo je čustvo ter odrinilo vso politiko in vse pomisleke ob stran. Danes, ko je zlo, se očita podgoriški skupščini, da se je dala voditi od beograjskih političnih agentov, ki naj bi bili že tedaj imeli nalogo, iztrgati Črni gori iz rok najmočnejšo oporo: državno samostojnost.

Mogoče so bili na delu taki agenti, a to je težko, kajti hegemonistični tabor, ki dela sedaj toliko škode in zla jugoslovanski državi, tedaj še ni bil tako daleč organiziran. Mnogi njegovi posebno aktivni predstavniki in činitelji so bili še na poti. Radi varnosti za svoje glave so

iz domovine kot prvi in iz istega razloga so se vračali kot zadnji.

Črnogorce je pred desetimi leti na skupščini v Podgorici predvsem vodilo sledeče: V samostojni državi široka plast ljudstva ni živela zadovoljno. Despotizem je težak, pa naj bo še tako jovijalen. Oblastniki so s plemenski kapetani in občinskimi predstojniki sicer pri črni kavi barantali za davke, a davki so vendar bili jako težki. Posebno težko je pa občutila mladina, da je duh vezan v težke sponi. Vrh Lovčena je bila stalna straža, ki je prestregla vsakega dijaka in delavca ter ga temeljito preiskala, da ne bi zanesel iz tujine kake »revolucije« v domovino.

Črnogorcem je pomenila Jugoslavija ne samo gospodarsko, temveč tudi all celo pred vsem duševno obnovo. In — kar je posebno važno — trdno so bili prepričani, da pomeni to tudi vsem brez izjeme v Srbiji. Pravilno in visoko človečansko so tudi mislili, da je strašno gorje tuje okupacije popolnoma izjednačilo bratske duše v čutenju in hotenju. Pri srbskem narodu se niso varali, pač pa silno kruto pri beograjski gospodi.

Na kaj takega pa danes pred desetimi leti skupščina v Podgorici ni mogla misliti. Take misli niso našle prostora v jugoslovanskem navdušenju. Končno pri vseh najožjih stikih Črnogorci tudi z nami vred niso mogli poznati samopašne čaršijske gospode.

Črna gora ima že dolga leta dosti čiste jugoslovanske inteligence. Nekateri, ki so politično strukturo Beograda dobro poznali, so imeli tudi pred desetimi leti svoje pomisleke, katerih pa niso mogli nalik pelinu vsipati in mešati v nadvse optimistično pričakovanje Jugoslavije. Računali so seveda tudi s tem, da mora zmagati pravica in narodova volja, kateri se nobena samovolja ne more dolgo ustavljati.

prikladnega našel na programu. Malo senzacijo bo pa brezdvomno povzročala prekmurska narodna popevka »Ko bo tebe dekle troštal«. Da se bo namreč slišalo, kaj vse more narediti umetnik iz priproste narodne pesmice, bo »Glasbena Matica« najprej podala to pesmico tako, kaor jo faktično poje narod, ki ne pozna not, nato pa izumetničeno, kakor jo je sharmoniziral in skontrapunktiral komponist Jos. Stolcer-Slavenski. Matica nastopi z 80 pevci in pevkami in je njen koncert zamišljen kot zaključek jubilejnih slavnosti dne 1. decembra. Moški zbor nastopi s petimi zbori, damski z dvema, mešani pa s šestimi.

Koncert pianista Ivana Noča

se bo vršil v petek, 16. tm. v veliki kazinski dvorani. Umetnik še na našem koncertnem odru ni nastopil, pač pa je znan v inozemstvu. Na Dunaju prireja vsakoletne koncertne nastope in dunajski listi se o njegovi igri kar najbolj laskavo izražajo. Tudi sedaj je na turneji v inozemstvo. Naša dolžnost je, da darujemo domačemu umetniku kar največ pozornosti in vabimo občinstvo, da v največjem številu posesti koncert odličnega pianista.

Svinjski sejem v Mariboru.

Na svinjski sejem dne 9. tm. v Mariboru je bilo pripeljanih 464 svinj, 4 ovce in 2 kozi. Prodanih je bilo 260 svinj, 3 ovce in 1 koza. Cene so bile sledeče: 5-6 tednov stari prašiči Din 80-100, 7-9 tednov 225-250, 3-4 mesece 360-450, 5-7 mesecev 480-500, 8-10 mesecev 550-650, 1 leto stari 1000-1400, 1 kg žive teže 10-12,50, 1 kg mrtve teže 16-18 Din. Ovce po 70-125 Din-komad, koze po 112 Din.

Prvi pogoj lepote:

čista, nežna in gladka polt, ki se doseže z uporabo 1491

VESNA KREME

Lekarna Praunperger Zagreb, Starčevićev trg št. 18.

Mariborski in dnevni drobiž

Uodne naprave v mariborski oblasti

V dobi enega leta, odkar obstoja mariborska oblastna samouprava, so bila izvršena sledeča hidrotehnična dela:

Na Dravi: Pričela in skoraj končana so regulacijska dela z izrednim kreditom 5 milijonov dinarjev v občinah Št. Janž ob Dravi, Novavas, Gajovci, Formin, Cvetkovci. Dela so dobro in trpežno izvršena ter garantirajo za uspeh. Redni kredit za vzdrževalna dela okrog 60.000 Din je bil nezadosten ter so se izvršila samo mala popravljalna dela pri Loki in Kranjčevem brodu. Nadalje so se izvršila iz kreditov oblastne samouprave v iznosu 90.000 Din regulacijska dela pri Krčevini, Hinceju pri Ptujju, Zabovcih in Murretincih.

Mura: Z izrednim kreditom 2 milijonov dinarjev so se izvršila regulacijska dela v obmejni coni v Apaški kotlini in Melch pri Radencih, z izrednim kreditom okrog 60.000 Din mala popravljalna dela na obstoječih gradbah med Radenci in Verženi, s kreditom 500.000 Din, ki ga je dala oblastna samouprava na razpolago, pa regulacijska dela pri Bakovcih, Dokležovju in Melincih.

Savinja: Pričelo se je s predpripravi za izvršitev regulacije Savinje pri Celju, za katera dela je sedaj določen kot prvi prispevek države znesek 400.000 Din. Z rednim kreditom 60.000 Din so se pa izvršila mala popravila regulacijskih gradb med Mozirjem do Celja.

Gradba nove tovarne!

Splošna stavbena družba Maribor-Tezno bo postavila za svojo tvornico vijakov in zakovic, ki je bila do sedaj nameščena v enem delu delavnice za mostovne konstrukcije, novo zgradbo, ki bo omogočila odgovarjajočo ureditev teh proizvodnih panog. Z zgradbo se je že začelo. 2159

Orgljice.

Včasih so bile orgljice pri nas instrument kmetskih fantov, ki so se z njimi zabavali na večer, ko so fantovali. Posebno v časti so bile in seveda so še danes pri otrocih. Ura in orgljice, to sta bila že od nekdaj dva ideala birmancev. Kar dva dneva skupaj sem tulil, ko sem zubil orgljice. Da, pa kako je bilo v Trstu, kjer smo imeli cele klube »Orgljice«. Pozdravljali in oddzdravljali smo samo z orgljicami in vsak klubovec jih je moral seboj nositi. Gorje onemu, ki jih je pozabil! Žal, da so oni zlati časi že dolgo za nami. Toda to domače godalo se ni preživelo, nasprotno, orgljice so ravno v zadnjem času doživele velik razmah zlasti v Ameriki in Angliji. V Londonu se je vršil pred kratkim v enem prvih londonskih kinov pred zbrano publiko tekma, ki je trajala ves teden, ter se je iste udeležilo izredno veliko godbenikov. V ožjo tekmo jih je prišlo 24, od katerih je zadnji dan tekmovalo še šest. Tekmovanje se je vršilo na orgljicah tvrdke »Koch-Harmonica« iz Trossingen-a v Nemčiji. Še zanimivejša pa je, da sta se v maju in juniju vršila dva cerkvena koncerta v Tuttingenu, ki sta po kritiki sodeč, izpadla v umetniškem oziru izredno povoljno. Razume se, da je instrument že zelo izpopolnjen, ter so zlasti orgljice omenjene tvrdke, na katerih so se izvršili tudi koncerti, na prvem mestu. V Nemčiji se danes ta instrument tako popularizira, da imamo že celo vrsto godbenih društev, ki se kot n. pr. pri nas na tamburice, vadijo samo na orgljice. Priučitev je razmeroma zelo lahka in godalo jako ceneno, zato tudi ni čuda, da se ravno v družinah in društvih tako rado udomačuje.

Beg na smrt obsojenih.

V noči od ponedeljka na torek sta pobegnili iz sodnih zaporov v Šibeniku dva težka zločinca in sicer 27letni Todor Medić, ki je bil pred nekaj meseci obsojen radi številnih zločinov in razbojništev v smrt na vešalih, a je bil pomiloščen na dosmrtno ječo, ter 42letni Božo Vujović, ki je imel radi umora odsedeti desetletno ječo. Oba zločinca bi morala biti ravno te dni prepeljana v kaznilnico v Lepoglavu in sta bila zaprta v isti celici. Kako se jima je posrečilo pobegniti in kam sta krenila, še ni dognano. Vsa poizvedovanja za njima so ostala zaman. 2167

Ljubljanski sejmi za kožuhovino

Tudi starejši ljubljanski meščan se spominja na vsak prvi ponedeljek meseca januarja po Sv. Neži, ko so hodili lovci iz vseh krajev bivše Koroške, Štajerske, Koroške, Primorja, Istre, Hrvaške in Dalmacije po ljubljanskih ulicah z najraznovrstnejšo kožuhovino in jo nudili Ljubljančanom in došlim kupcem na prodaj. Seveda pa je bil promet majhen, saj je šlo pri kupčiji navadno le za posamezne komade.

Meseca januarja l. 1925. pa je ta tradicionalni sejem že pokazal resno lice. Njegovo organizacijo je prevzela v svoje roke uprava ljubljanskega velesejma s sodelovanjem Slovenskega lovskega društva v Ljubljani odnosno Lovske zadruge in prenesla tržišče v svoje razstavne prostore. Z uspešno propagando je te sejme založila z veliko množino dobrega blaga, pridobila poleg domačih tudi inozemske kupce ter tako koncentrirala ponudbo in povpraševanje na eno mesto. Vsako leto od tedaj so se tu vršili ti sejmi, večasih tudi dva do trikrat za povrstjo v eni sezoni.

Letos se bo vršil ta običajni sejem Sv. Neže za kožuhovino vseh vrst na sam praznik Sv. Neže, v ponedeljek, dne 21. januarja 1929.

Tudi letos bo došlo mnogo resnih irte- resentov, domačih in inozemskih, zato je dolžnost vsakega zavednega lovca, predvsem pa članov Slovenskega lovskega društva, da pošlje vse to leto pridobljene kože »Divji koži« (Ljubljanski velesejem), ker samo v slogi in medsebojni podpori je moč in zagotovilo čimboljše- ga uspeha.

Kože se sprejemajo že sedaj. Vsa po- jasnila daje »Divja koža« Ljubljana.

V uto so jo zabarikadirali.

Radi tatvine in prodajanja ljubezni se je zagovarjala oni dan pred četvorico mariborskih sodnikov 28 letna Marjana. V šolo baje nikoli ni hodila in zato ne zna ne čitati ne pisati. Pač pa je ves čas razprave kometno prizibavala svoje mnogo prekratko krilce. Sodnikom se je frkla na vprašanja le smejala in delala kvečjemu krepke opazke, kakor: Če vi boljše veste, pa meni ni treba govoriti! Tatvino perila je lepo priznala. Kadar pa je bilo govora o toplih nočeh, ki jih je preživljala Marjana z raznimi potepuhi po utah in podstrešjih naše lepe okolice, tedaj ji je bil kakor odvet dar govora. Preiskava je dognala med drugim tudi, da se je Marjana zabavala neko noč z več delavci, ki so se ji pa izkazali neverjetno netihva ležne! Mesto da bi jo primerno honorirali, so jo zaprli v uto in vrata zabili z žreblji. Šele organi javne varnosti so rešili potegnjeno nesrečnico, ki je dobila nazadnje na sodišču lepo porcijo ričeta.

Z nožem

je dobil več ran v hrbet 33letni delavec Franc Bauman iz Rač. Ko se je vračal domov, so ga napadli kar na lepem trije fantje. Ranjenca so odpravili v bolnico.

Pride 18. novembra Pride Kraljkraljev

istočasno v

Grajski kino in Kino Union

Citraški koncert.

Citraški klub v Mariboru priredi dne 18. novembra ob pol 16. uri v mali dvorani pivovarne »Union« citraški koncert. Vse prijatelje citraške godbe prosi za obilno udeležbo odbor. 2160

V žrebanju V. razreda 16. kola

je bila izžrebana srečka štev. 74.647 z dobitkom Din 40.000; prodana pri tvrčki Golež v Mariboru, Aleksandrova cesta 42. Žrebanje traja dnevno do 6. decembra. 2167

Svarilo!

Ker se širijo zlobne govornice, da sem zakrivila smrt svojega moža Štefana Muršaka, svarim vse take zlobneže in obrekovalce, naj s tem govorenjem prenehajo, da se še pravočasno izognejo sodniškemu zasledovanju. 2167

Alojzija Muršak.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 14. novembra ob 20. »Gejša«, gostovanje v Celju.

Četrtek, 15. novembra ob 20. »Konjederka«. Gostovanje Hansi Niese.

Petek, 16. novembra ob 20. »Divji avtomobilist«. Gostovanje Hansi Niese.

Sobota, 17. novembra ob 20. »Oblaki«, ab. A. Premijera.

»Oblaki« na mariborskem odru. Te dni bo premijera češke lirične drame »Oblaki« od znanega pesnika, pisatelja in dramaturga J. Kvapila. Pesnik na efekten način opisuje težko pot semenišnika Petra (g. Rakuša), ki ga je uklenila materina želja, da bo postal duhovnik. Toda, ko se po daljšem času sreča z gledališko igralko Zemanovo (gdč. Kraljevo), se v Petru vzbudi želja po življenju in odpor proti materini volji. Pripravljen je tik pred »novo mašo« izstopiti iz semenišča. Toda Zemanova, pod katere vplivom je ubogi dečko, prisilil Petra, a ostane zvest svojim prvotnim načrtom. Dejo je pisano v finem lirskem nastrojenju, ki se mestoma stopnjuje v močan dramski akcent. Dalje sodelujejo še ga Bukšekova, g. Grom. Režira g. J. Kovič.

Ptujsko gledališče. Drugo gostovanje mariborskega gledališča bo v ponedeljek, 19. novembra. Vprizori se, zopet v abonmanu Zolajeva učinkovita drama »Tereze Raquin«, ki je doživela i v Mariboru i v Celju velik umetniški uspeh.

Koncert Glasbene Matice v Mariboru

Program Matičnega koncerta dne 1. decembra je tudi tokrat zelo srečno izbran, skrbno nastudiran in obeta obiskovalcem kar najlepši muzikaličen užitek. Ker se računa z bogatim zunanjim obiskom, se je pri izbiri pesmi tudi to dejstvo upoštevalo in se bodo pele sredno priproste pesmice zraven najtežjih kompozicij, tako da bo vsak, tudi manj muzikaličen posetnik nekaj za svoj okus

60 ljudi v ledeni puštinji

DVE LETI JE ŽE 60 LJUDI NA WRANGLOVEM OTOKU. — EDINA POMOČ: RUŠILEC PRIHODNJE POMLADI.

Štrašna katastrofa, ki daleč presega tragični konec ekspedicije generala Nobile, se odigrava na tihem visoko na severu. Daleč v polarnem morju na Wranglovem otoku je 60 pogumnih ljudi že blizu 2 leti brez vsake zveze s svetom.

Samoten otok daleč na severovzhodu Azije med ledom sibirskega polarnega morja je bil prvič označen na zemljevidu v 17. stoletju in sicer po domnevanju prebivalcev polotoka Čukčen. Prvi ga je iskal l. 1823. ruski geograf W r a n g e l ter ga tudi videl od daleč, ko se je s sanmi vozil po ledu. Pravilno je opisal njegovo geografsko lego ter tako omogočil, da je prišel nanj kot prvi 48 let pozneje kapitan B e r r y s svojo ladjo »Rodgers«. Otok je bil neobljuden.

Zopet je poteklo 40 let, predno so prišli nanj ljudi. L. 1911. si je ruska hidrografska ekspedicija pridobila točno topografsko karto otoka. Dve leti pozneje so pa prišli nanj brodolovci kanadske ladje »Karluk«. En del teh brodolovcev je po ledu dosegel pod vodstvom poveljnika B a r t l e t t a Alasko, drugi del je pa ostal na otoku. V jeseni l. 1914. je prišel ponj Bartlett ter ga srečno odvedel.

Po vojni so razne države skušale proglasiti otok za svojo posest. L. 1921. je poslala nanj Amerika ekspedicijo treh ljudi: dva Kanadca in neko Eskimo-ženo. Dogovorjeno je bilo, da bo trojica po šestih mesecih oskrbljena zopet s provijantom. To se pa ni posrečilo do leta 1923., ko je kapiten N e u s dosegel otok ter našel živo samo še ženo. Neus je pustil na otoku Amerikanca Wellsa in 13 Eskimov za ustanovitev lovske farne. L. 1924. so hoteli Amerikanci Ruse prehiteti z zasedbo otoka. Ekspedici-

ja, ki je odšla iz Alaske, pa ni dosegla svojega cilja. Posrečila se je pa takoj na to ruska ekspedicija in od tedaj je Wranglov otok ruska last. Ta ekspedicija je vzela s seboj par ljudi, ki so še ostali od Wellsovega lovskega taborišča.

Da bi proučila možnost kolonizacije, je poslala Rusija l. 1926. na otok najprej letalca, dočim je rušilec »Stavropol« čakal na odprtem morju. Letalec je našel na otoku velikansko množico morskih psov in konjev, ki se niso hoteli niti umakniti letalu, ki se skušalo pristati. Ob pristajanju je bilo več živali od aparatov razmesarjenih in pomandranih, kar je živalsko množico tako razkačilo, da je divje navalila na letalo. Letalec jo je komaj preplašil in razgnal s signalnimi raketami.

Letalec se je srečno vrnil in četudi ni podal vabljivega poročila o otoku, se je vendar javilo pet mož posadke »Stavropola« in 55 domačinov polotoka Čukčen za prvo kolonijo. Teh 60 ljudi so avgusta 1926 res prepeljali na Wranglov otok. Pustili so jim tudi dosti živeža, orožja, peči, lesa, orodja in sploh vsega, kar je potrebno za naselitev. Ladja je čakala nekaj dni, da so se kolonisti za silo nastanili, potem je pa odplula.

Kolonisti so se morali začetkoma boriti z medvedmi in velikimi sovami, ki so jih obletavale v velikih trumah. Lani je letalec zopet obiskal koloniste ter javil, da so se precej dobro uživali, da so pa potrebni tesnejših stikov s svetom. Letos je bil pa obisk onemogočen vsled silnih viharjev in prej ne bo mogoče kot — prihodnje poletje. Radi kolonije na samotnem otoku so sedaj v Rusiji upravičeno v velikih skrbih.

Častilci satana

V okolici poljskega mesta Kovala se je pojavila nenavadna verska sekta, ki povzroča oblastim mnogo skrbi. Sekta je baje pod vplivom sovjetov, radi česar je postopanje oblasti še bolj upravičeno. Poljski časopisi poročajo, da so v omenjenem obmejnem predelu cele vasi stopile v tabor novega pokreta, čegar temeljni nauk je spoštovanje in častitev hudiča. Prebivalstvo vasi je zapadlo v popolno norost in trdi, da je obsedeno. Obsedenci se smatrajo od trenutka, ko se je v njih naselil satan, za svetnike in verniki jih časte kakor satana samega. Voditelj sekte je kmet Klim Ivanjuha, ki se je proglasil za »vsemogočnega vladarja« in »edinega gospodarja nebeških sovjetskih armad«. Na njegovih pohodih ga spremlja 12 apostolov, ki širijo novo vero in mržnjo proti krščanstvu. Posledice so naravnost katastrofalne, kajti privrženci satana napadajo duhovščino in plenijo cerkve z namenom, da jih pretvorijo v svetišča hudiča.

Promet pod zemljo

V velikih mestih je vprašanje ureditve naraščajočega prometa stalno na dnevnem redu. V načinu reševanja tega problema pa je Pariz brez dvoma najnaprednejši. Ne le, da ima vzorno organiziran promet po ulicah in s podzemnimi železnicami, ki razbremenjujejo avtomobilski in tramvajski prevoz, pripravlja tudi podzemeljske ulice za avtomobiliste. Spomladi bodo podrti del starega Pariza, kjer so projektirane ogromne palače. Pod njihovimi temelji pa bo vodila prostorna avtomobilska cesta, ki bo služila samo lokalnemu prometu, predvsem za prehrano stanovalcev nove moderne četrti, dočim se bo ostali promet vršil po normalnih prometnih potih. Pariška občina ima tudi v načrtu zvezo Place de la Concorde s kolodvorom St. Lazare, čimer se bo promet na izredno obiljnih velikih boulevardih znatno razbremenil.

Laži-baronica pred sodiščem

V Draždanih se je minule dni zagovarjala pred sodiščem sobarica Lina L a n g e r. Bila je zaposlena v neki pivovarni, kjer pa je zapustila delo z dvema tovariščicama, češ, da je za njo delo preveč težavno. Od takrat je čestokrat posečala trgovine z dragulji in izbirala najdragocenejši nakit. Vedno je izjavila, da bo izbrano blago kupil ali njen stric ali pa premožni oče. Eden izmed draguljarev jo je imel za baronico in ni niti slutil, da v bližnji ulici pometa hodnike. Zaupanje, ki ga je vzbudila pri trgovcih z zlatino in dragocenostmi, ji je omogočilo, da si je pri izbiranju prilastila kak briljantni prstan ali uhan. Tudi damske ure so ji ugajale. Ukradene dragocenosti je spretno prodajala, pri čemer pa so jo oblasti zasledile. Radi devetih dokazanih tatvin je bila obsojena na leto dni zapora in »briljantna Lina«, kakor so jo krstili hudomušneži, se je morali odreči imena ugledne baronice.

Dragocena pipa

Iz Zofije poročajo, da je eden izmed voditeljev makedonstvujuših kupil za 7 milijonov levov pipo, ki je podobna indijanskemu čibuku, ki ga imenujejo »pipa miru«. Omenjeno pipo prižigajo glavari Indijancev kadar sklepajo prijateljstvo med plemeni. Po tradicionalnem običaju zakade s tobačnim dimom vse štiri strani sveta in izgovarjajo pomembne besede: »Naj ti bodo naklonjeni nebo, zemlja in vetrovi!« Vsekakor čibuk voditelja makedonstvujuših nima mnogo skupnosti s simboličnim pomenu indijanske »pipe miru«, je pa zelo razkošno okrašen z dragim kamenjem in okovan z zlatom.

Razbojniki napadli vlak

Na prometni romunski progi so neznan razbojniki s strelji iz pušk sredi gozda ustavili vlak. Vdrli so v poštini voz in zmetali iz njega večino paketov, nato pa izginili v gozdu. Doslej so zasledovanja žandarmerije ostala brezuspešna.

Sport

MARIBOR ALI JUGOSLAVIJA.

Okusni letaki napovedujejo, po mestu prihod beograjske »Jugoslavije«, ki bo v nedeljo merila svoje moči s prvakom Slovenije ISSK Mariborom v finalni borbi za prvenstvo države. Zanimanje za hazenski derby se stopnjuje z vsakim dnem, kajti kvalitete beograjskega prvaka so naši publiki popolnoma neznanе, kar onemogoča točnejše sklepanje o izidu. »Maribor«, o katerem pravi beograjski tisk, da je zelo solidna družina, ki bo dala »Jugoslaviji«, ako predvede isro, kakršno je pokazala v srečanju z »Ilirijo«, mnogo dela, stoji pred težavno nalogo. Boriti se ima proti nasprotniku, o katerem je tisk stalno poročal pohvalno in laskavo ocenjeval njegove nasprotnike. »Jugoslavija« je spomladi odpravila ljubljansko Ilirijo, ki je trikrat podlegla »Mariboru« v razmerju 9:3, v podsavznem prvenstvu pa se je sigurno plasirala na čelo tabele. Sklepati je torej, da je »Maribor« najmanj enakovreden protivnik. Temu dejstvu se pridružuje še nepoznavanje sistema igre Beograščank, ki lahko presenetijo vsaj v prvem delu tekme. Vendar dokazi o izrednih sposobnostih, ki jih je sedmorica »Maribora« v vseh letošnjih srečanjih doprinesla, uvrščajo upanje na ugoden potek in zadovoljiv izid najidealnejšega srečanja v finalu za prvenstvo države. Družina »Maribora« je v vseh letih od ustanovitve požrtvovalno delovala na povzdigi damskega sporta in se stalno uspešno uveljavljala. Kljub dobri kvaliteti ni mogla preko prvenstva v okrožju, kajti »Ilirija« je imela srečnejšo roko in je vsa leta v ostri konkurenci branila prvenstvo Slovenije. Letos je vendar »Maribor« izvojeval prvenstvo Slovenije in se po zmagi v prvem kolu za državno prvenstvo kvalificiral za finalo, kar priča, da je v vztrajnosti in požrtvovalnosti največje jamstvo za uspeh. Omenjeni svojstvi družine bosta imeli poleg tehničnih vrlin tudi v nedeljski tekmi velik delež na doseženem rezultatu in ni izključeno, da bo ob desetletnici klubovega obstoja najmlajši odsek zabeležil največji uspeh v zgodovini razvoja ISSK Maribora.

Stalno napredovanje ISSK Maribora

tako v nogometu kot hazenskem sportu povzročajo, da se je pričel sedaj že tudi izvenslovenski sportni tisk zanimati za nastope našega prvaka. Tako beležijo zagrebške novine, ki so svoječasno svoja sicer redka poročila o mariborskem sportu imela dosledno napačna, že nekaj tednov sem v kratkih besedah tekme ISSK Maribora. Za hazeno se zanima zlasti beograjski tisk, ki je zelo simpatično poročal o vseh poslednjih tekmah družine ISSK Maribora. Tako izve velik del jugoslovenske javnosti za naše mesto, ki bi bilo sicer marsikomu španska vas! Če bi le tudi razne korporacije in oblastva znala upoštevati te zasluge našega sporta in njegovega prvaka ISSK Maribora!

V Zagrebu in Beogradu

je po nedeljskih tekmah stanje prvenstva naslednje: 1. BSK 6 točk; 2. Soko 4; 3. Jugoslavija 4; 4. Jedinstvo 3; 5. Obilič 2; 6. BUSK 1. — V Zagrebu: 1. Hašk 10; 2. Gradjanski 10; 3. Željezničar 8; 4. Viktorija 8; 5. Sparta 3; 6. Croatia 3; 7. Concordia 3; 8. Derby 1.

Slovan v Gradcu.

Dunajski Slovan je gostoval v nedeljo in ponedeljek v Gradcu, kjer je igral oba krat neodločeno! Prvi dan je končala tekma s Sturmom 1:1 (1:1), drugi dan pa z GAK-om 1:1 (0:0). Dunajski Čehi so lepo igrali in krasno kombinirali, a so pred nasprotnikovim golom docela odpovedali. Publike oba dni okoli 1500.

Srednjeevropski pokal brez nas!

Že ko smo poročali o poteku obnega zboru JNS-a, smo javili, da se po njegovem sklepu Jugoslavija ne bo udeleževala več tekmovanja za srednjeevropski pokal vse dotlej, dokler se ne izboljšajo naše prilike do Madžarske. Sedaj pa javlja tudi budimpeštanski »Sportthirlap«, da so na nedeljski konferenci na Dunaju sklenili trije člani ustanovniki srednjeevropskega pokala Madžarska, Avstrija in Češkoslovaška, da zavzame prihodnje leto naše mesto v tem tekmovanju Italija ali Nemčija.

To je športno delo!

Nemška sportna zveza »Deutsche Sportbehörde für Leibesübungen« je priredila lansko leto 770 tečajev iz lahke atletike, na katerih je sodelovalo 27.000 oseb. Društva sama pa, ki so včlanjena v zvezi, so priredila 31 mednarodnih, 60 narodnih in 800 lokalnih tekmovanj! Ogromno delo vršijo Nemci na polju telesne kulture, a imajo tudi temu primerno podporo vseh mogočih oblastev!

Sokolstvo

Ženska deca v Magdalenii ima svoje redne telovadne ure v ponedeljkih in četrtrkih od pol 15. do 16. ure v telovadnici na Ruški cesti.

Vstopnice za akademijo,

ki se bo vršila 30. tm. v Narodnem domu ob 20. uri, se dobijo v predprodaji pri g. Franju Burešu v Vetrinjski ulici in g. Franju Majerju na Glavnem trgu.

Angleški zakoni in javno psovanje

V Angliji je še vedno v veljavi neki zakon iz srednjega veka, po katerem se smatra vsako javno psovanje in preklinjanje za bogokletstvo in krivoverstvo. Vsakogar, ki psuje, se mora takoj aretirati in obsoditi. Delavska stranka je hotela nedavno v spodnji zbornici predložiti zakonski načrt, da naj se ta zakon preuredi tako, da bo odgovarjal modernemu duhu. Kljub vsem naporom pa se ji ni posrečilo, da bi dobila zadostno število glasov za svoj predlog. Radi tega predlog sploh ni prišel v razpravo in bo morala delavska stranka čakati še leto dni, da poizkuša znova doseči izpremembo tega staromodnega zakona.

35 nadstropij pod zemljo

Na Japonskem pričnejo v kratkem graditi nad vse čudne stavbe. Gradbeni strokovnjaki so ob zadnjih potrebah prišli do prepričanja, da je mnogo bolje in sigurneje zidati v bodoče večje stavbe pod zemljo. Take zgradbe bodo imele največ odpora proti potresnim silam. Te dni je bil napravljen prvi načrt za 35nadstropno podzemsko hišo, ki jo bodo zgradili v Tokiu. Stavba bo iz železobetona in bo imela obliko valja. Opremljena bo ta palača z najmodernejšimi pripravami za ventilacijo, tako da ne bodo imeli stanovalci nobenih skrbi glede svežega zraka. Stroški te zanimive stavbe bodo znašali preko dva milijona dolarjev.

Ameriški veletatovi

Med artikli, ki jih ljubijo naši uzmoviči, spada avtomobil na dokaj osamljeno mesto. Sicer je zabeležila policijska kronika letos tako v Ljubljani kakor tudi v Mariboru dva tri slučaje avtomobilskih tavin, ki pa so se doma vse izkazale kot več ali manj posrečena šala navdušenih vozačev, kakor n. pr. ekskurzija dvojice pikolov mariborske gostilne. V Ameriki pa gre tudi z avtomobili za res. V Zedinjenih državah je bilo glasom uradne statistike ukradenih lansko leto nič manj kakor 95.088 avtomobilov. Seveda niso šla vsa ta vozila »v nič«, kajti varnostni organi so jih polovili in vrnili lastnikom ogromno večino 87.186! Med ukradenimi jih je iztaknila policija tudi nekaj takih, ki so bili že leto dni v nepravih rokah.

Poroka na smrtni postelji

V Madridu je avto smrtno nevarno povozil 32letno gospodično. Ko so jo prepeljali v bolnico, je izjavila zdravniku, da ima z uglednim meščanom štiri nezakonske otroke. Da ne bi umrla s smrtnim grehom, je pozvala očeta svojih otrok, ki je ob smrtni postelji ugodil umirajoči materi in jo poročil. Priči sta bili zdravnik in bolničarka. Pol ure po poroki pa je nesrečnica podleгла poškodbam.

Teple Thurston:

Sovražnikova žena

Prvi del.

Ta skrajna ljubeznivost je bila vzrok, da so tajnika vsi ljudje klicali s krstnim imenom; za vse je bil Francis.

Najprej je vprašajoče pogledal Jano, potem se je pa obrnil proti Maddenu. Temu je vdarila kri v obraz. Videla je, da je razbeljen. Kaj bo odgovoril? Slišala je o rdeči nedelji, saj so o njej slišali po vsej Angliji. Če bi bili Irski ubiti, bi se to takoj poznalo. Tu se je pa šlo za oficirje, kojih svojci so živeli na angleških tleh.

»V vojni,« je odvrnil Madden, »se tudi ne obotavljate s smrtnimi obsodbami vohunov. Izvlečete jih iz postelje ter ustrelite.«

Francis Canning je že hotel odgovoriti — dober odgovor je imel pripravljen — ko je minister od jedi dvignil roko.

»Revolucija ni vojna,« je dejal mirno. »Takozvana republikanska irska armada je oborožena revolucija. Finn-Fein ne pomeni vlada, pomeni navadno nasilje. Krona vidi v Sinn-Feinu samo to. Vsakdo, ki pade v boju za zakon in red, usmrčen od revolucionarjev, je žrtev navadnega umora. Vlada, ki čuva ustavo, ne more na to drugače gledati.«

»Sinn-Fein,« je rekel Francis, ki je našel prliko za govoriti, ko je začel minister zopet jesti. »Sinn-Fein je bil ustanovljen od Arturja Griffith-a leta 1904. Britanska ustava je preveč premišljena in prečastljiva, da bi si preko noči kakor goba zrasla organizacija dovolila odločati o usodi kakega britanskega otoka.«

»Preko noči zrasla kakor goba?« je za klical John Madden. »Ali gospoda nista pogledala v irsko zgodovino?«

Stephenove oči so se naenkrat ločile od vrtnic.

»Seveda sta čitala irsko zgodovino,« je

dejal, »vprašanje je pa, če sploh razume, da bi bila lahko nekaj drugega in ne enostavna zgodovina Anglije. Velika težava ovira Angleže pri razumevanju Irske: Angleži so namreč že od rojstva neposobni misliti, da bi zamogla biti zgodovina kake druge dežele starejša od njihove. Za povprečnega Angleža se je začela civilizacija v trenutku, ko je bila njegova domovina osvojena od Rima. Da je bil Kristus že poprej na svetu in da ni zagledal luči sveta v angleških jaslih, je zanj samo eden od mnogih čudežev Gospodovega rojstva.«

Obrnil se je proti tajniku. »Sinn-Fein imenujete »goba, ki je zrasla preko noči,« je dejal. Vi pozabite, da je irski narod prastaro deblo. Ker žaga politike neprestano uničuje njegove najlepše veje, mislite, da je mrtev. Sinn-Fein ni ustanovljen leta 1904, tedaj je dobil samo to svoje ime. Duh tega pokreta je starejši od Kellove knjige. In če bočete vedeti, kaj je ta duh, vam novem: Irski še vedno zaupa v svojo zgodovino.«

To je bil Stephen, ki je bil za Jano — nov. Zakaj ni z njo nikdar tako govoril o Irski? Polagoma je razumela, kakšna vest je bila v očeh čudnih mož in žen, ki so pretečena leta tekali na Stephenova vrata. Prišli so z vestjo, da se nova Irska dviga. Naznanjali so, da je treba pisati zgodovino domovine, da jo bodo sami pisali s krvjo in da bo on nekega dne to lahko lepo prebral s črnim. Da bo svet čital in razumel.

Iz odlomkov razgovora je zvedela marsikaj o nasilju na Irskem. Kdor je imel oči, je nasilje lahko videl pred seboj. Zapisano je bilo na obrazu Johna Maddena. Ministrske oči so bile udarjene s prostovoljno slepoto, oči moža iz Ulstra so bile krčevito zaprte. Celo Stephen je pozabil, da sedi poleg njega živa priča. Tajnik je na iz principa gledal le na položaj svoje službe in plače.

Ona je pa videla. Maddenova lica so bila čudno bela kakor tenek papir, kakor neka tako krhkega. Ko se je spomnila na očeta Hanra-

hana in na druge ljudi, ki so sedeli v njenem salonu, se ni mogla otresti misli, da njegov smoking ni bil nalašč narejen za pleča, katera je sedaj pokrival. Koder las mu je neprestano padal na čelo in mehanično ga je gladil nazaj. Njegove roke so bile polne notranje moči, a tanke in papirnatobe, enako obrazu. In vendar ni bil bled. Nasičen kolorit je bil na njem v skladu z očmi in rujavimi lasmi. Kri je bila v njem, a trpljenje je bilo krivo, da je tanko tekla. Polagoma je jedel, kakor mož, ki noče izdati, da je lačen. Zvedela je iz razgovora, da je enkrat v jetnišnici v Mountjou stavkal z lakoto. Tako je vedela, odkod mu je to ostalo.

Tako nasprotno družbe še Jana ni nikdar videla pri svoji mizi. Čemu so prišli? Razven zgodovinskih je tudi Stephen skrival vse druge svoje misli. Celo pred njo se je skrival.

Mislila je, da ga pozna. Ženske mislijo, da poznajo moža, ki jih obožujejo. Zopet, kakor že večkrat, je opazila, da je nekaj nepristopnega v njem.

Drugi so se obnašali kot ljudje, ki so prišli po svojem poslu. Kdo bo prvi svobodno govoril? Ali bodo sploh govorili, dokler je Jana v sobi? Mikalo jo je k odnoru. Sluga je prinesel vino. Stephen je pogledal proti njej, kot bi nekaj pričakoval. Mirno mu je pogledala v oči in dejala:

»Mislim, da homo kavo kar tukaj pili.«

Kdo naj ti ugovarja?

Mož iz Ulstra je dejal naravnost: »Če pustijo vlada irsko policijo na cedilu in če homo gledali, kako policija počasi izginja — kdo naj potem na Irskem skrbi za red?«

»Pravili so mi,« je dejal Francis z vso svojo vliudnostjo, »da so revolucionarji zvišali ceno na glavo vsakega policista od petdeset do sto funtov.« — Glasilo se je, kakor da čita kurze.

»Vlada, gospod Madden,« je dejal minister, »ne bo in ne more nikdar pustiti na cedilu ljudi, ki so se postavili v varstvo krone. Na Irskem so še lojalni ljudje. Gotovo boste tudi Vi potrdili, da gre preko vsake dovoljene mere, če se razpisujejo cene na glavo zastopnikov zakona.«

Ogledal se je v pričakovanju pritrjevanja. Jana je pa pogledala preko vrtnic Maddena.

V njegovih očeh je nekaj blestelo. Smeh ni bil, a vendar jo je veselilo. Čutila je, da je željna njegovega odgovora.

»Mislite, da prekoračimo vse meje?« je vprašal.

»Da, to mislim,« je odvrnil minister. »Tudi sedaj, ko vaša kraljevska irska policija deluje z roko v roki z angleškim vojaštvom ter mu daje informacije in podpira operacije?«

»V kaotičnih razmerah, kakoršne so sedaj na Irskem,« je dejal minister, »se policija ne more omejiti na strahovanje navadnih pijancev in razgrajčev, ko so okroginokrog organizirani na široki podlagi zločini upora proti državnim oblastem in veleizdaje.«

(Dalje priložnost.)

Angleški fizičar Charles Nordman razpravlja v nekem strokovnem glasilu o poletu cepelina »L. Z. 127« preko Atlantskega oceana in o gibanju zemeljske oble, ki ima nedvomno vsaj nekaj vpliva pri tako velikih poletih kot je bil poslednji »Grofja Zeppelin«. Ker se vrti zemlja od zapada proti vzhodu, je imel »Grof Zeppelin«, ko je letel iz Evrope v Ameriko, teoretično mnogo krajšo pot. Vetrovi, ki igrajo važno vlogo pri poletih, so podvrženi tudi vplivom premikanja zemlje. — Kljub temu pa ostane na večne čase dejstvo le, da je potreboval zrakoplov znatno dalj časa za prihod v Ameriko kot pa za povratek v Evropo.

Mali oglasi, Malidijev poročevalac in socialne namene občinstva: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zastopniki se iščejo! Zastopniki se iščejo! Zastopniki se iščejo!

Bambusove smuči,

dobro ohranjene prodam za Din 300. Vprašati v Studencih, Slomškova ulica 21. 2158

Otroka

sprejem v dobro oskrbo. Vprašati v Tkalski ulici 9/I. 2157

Velika izbira sukna

za moške in ženske plašče od Din 50.— naprej pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. XX

Naznanilo!

Cenj. strankam naznanjam, da sem svojo krojaško delavnico preselil iz Cvetlične ulice v Slovensko ulico št. 12. Se priporočam Anton Tadiča, krojač. 2156

Suha bukova drva,

premog, kolobarji in vsakovrsten rezan les najceneje pri Piščancu na Državni cesti. 1872

Čevlje z gumilastimi podplati, snežne čevlje in galoše popravlja Junger. Prečna ulica 4. 2163

Mlad pes

(foksl) se je zatekel. Naiditelja prosim, da ga odda proti nagradi v Tomšičevem drevoredu št. 30, Milovič. 2165

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Baržun

v veliki izbiri že od Din 22.— naprej se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. U

Velurje za damske plašče,

pliš, barbente, flanele kupite najceneje v manufakturni trgovini Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1991

Pomije

proda Kolodvorska restavracija. 2166

Modna trgovina**ANTON PAŠ**

Maribor, Slovenska ul. 4
Potrebščine za krojače in šivilje

Zastopniki se iščejo!

Rokavice

in

nogavice

vseh vrst, kupite najceneje pri Fr. Podgoršek nasl.,

Fr. Bela Slovenska ulica št. 7

Spominjajte se CMD!

Lepa izbirna zaloga

KRZNA

pri tvrdki

L. ORNIK, MARIBOR

KOROŠKA 9 1787

je dosegla z zadnjimi pošiljtvami iz Leipziga vrhunec. — Le sedaj ima vsak priložnost izbrati si najlepše in največje komade. Vsevrstno blago za zimska oblačila največjih angleških in čeških tvornic, letos v posebno veliki izbiri v zalogi. Cene priznано najnižje.

NAJNOVEJŠE

iz domačega in
tujega slovstva

NAJBOLJŠE

za vse šole in pi-
sarno dobite pri

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR
ALEKSANDR. 13

BOGOMIR DIVJAK

MARIBOR

Trgovina z dvokolesi in pnevmatiko. Istotam dobite tudi vse sestavne dele.

Glavno zastopstvo svetovnih koles**Waffenrad-Steyer**

Mehanična delavnica z električnim pogonom za popravila dvokoles in motociklov. Lastna poniklovalnica, bakranje in emajljanje.

Trgovina: Glavni trg 17 1590
Delavnica: Ključavničarska ul. št. 1